

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

องค์การสะพานปลา ประจำปี ๒๕๖๘

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่านขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความเสี่ยงหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์ระดับโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	สูง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย	๑ - ๔ คะแนน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียด รูปแบบ เหตุการณ์ ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสียหายที่ทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
๑. ผู้เข้ายื่นคำขอเข้าพื้นที่หรือทรัพย์สินขององค์การสะพานปลา	- การพิจารณาค่าขอลักษณะใกล้เคียงกัน แต่มีโอกาที่จะพิจารณาโดยใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกัน เพื่อแสวงหาประโยชน์จากผู้ยื่นคำขอ - การรับผลประโยชน์/สินบนจากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้การดำเนินการรวดเร็วขึ้น	- เผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ เพื่อให้ประชาชนรับทราบขั้นตอนในการปฏิบัติงาน - พนักงานต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอให้มีมาตรฐานเดียวกัน และมีระบบฐานข้อมูลสำหรับใช้เปรียบเทียบกับผลการพิจารณาที่ผ่านมา - มีกระบวนการการแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชัน	๕	๔	๒๐	สูงมาก

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๒. องค์กรสะพานปลาตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน - การตรวจสอบเอกสารหลักฐานยืนยันตัวตนไม่ตรงกับสัญญาพนักงานปล่อยปลาละเลยจัดทำสัญญาต่อไป 	<ul style="list-style-type: none"> - พนักงานต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานซึ่งได้กำหนดเอกสารที่ต้องใช้ในการยื่นขอทำสัญญากับองค์การสะพานปลา 	๔	๓	๑๒	สูง
๓. เสนอคำขอเช่าพื้นที่ต่อผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้เช่าพื้นที่หรือทรัพย์สินขององค์การสะพานปลา	<ul style="list-style-type: none"> - มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองหรือเรียกรับสินบน ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต - การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบายและการสื่อสาร no gift policy แก่พนักงานและบุคคลภายนอก รับทราบ - กระบวนการพิจารณา มีผู้บริหารสอบทานความถูกต้องก่อนการอนุมัติ - ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับพนักงาน 	๓	๓	๙	สูง

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๔. ผู้อำนวยการสะพานปลาอนุมัติ จัดทำสัญญาเช่าพร้อมเอกสารประกอบสัญญาครบถ้วน เช่น ค่าอากร , เก็บเงินประกันสัญญา , กรมธรรม์	- พนักงานไม่จัดเก็บค่าเช่าหรือจัดเก็บค่าเช่าแล้วไม่นำส่งเงินหรือออกใบเสร็จรับปลอม - มีการใช้อากร แสตมป์ซ้ำ	- แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามระเบียบองค์การสะพานปลา ว่าด้วยการสอบสวน พิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๑ - ชี้ต้ออากรแสตมป์ทุกครั้งหลังใช้งาน	๔	๔	๑๖	สูงมาก
๕. เสนอสำนักงานกฎหมายตรวจร่างสัญญาและเอกสารประกอบสัญญา	- พนักงานนำเอกสารภายในที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก อันเป็นการเอื้อประโยชน์ ทำให้เสียโอกาสในเชิงธุรกิจ	- พนักงานต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของเอกสารและความลับขององค์การสะพานปลา	๕	๕	๒๕	สูงมาก
๖. เสนอผู้อำนวยการสะพานปลา ลงนามสัญญา	- มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรองหรือเรียกรับสินบน ซึ่งจะ นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต	- มีนโยบายและการสื่อสาร no gift policy แก่พนักงานและบุคคลภายนอก รับทราบ - จัดกิจกรรมรณรงค์การต่อต้านการทุจริตและno gift policy	๔	๓	๑๒	สูง

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๒. การใช้อำนาจกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ						
๑. การรับบริการ ทำเทียบเรือ	- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนจากผู้มารับบริการผ่านท่าเทียบเรือเพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บค่าผ่านทางเทียบเรือ	- มีการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานและต้องให้พนักงานรายงานผลในการดำเนินงานทุกครั้งที่มีการลงพื้นที่เพื่อลดการทุจริตหรือประพหุมิชอบ - เผยแพร่ช่องทางการร้องเรียนให้ประชาชนหรือผู้ที่มาใช้บริการให้ทราบเพื่อลดปัญหาการทุจริตหรือถูกเอาเปรียบ	๑	๕	๕	ปานกลาง
๒. ติดต่อทำสัญญาเช่าพื้นที่	- เจ้าหน้าที่ประจำท่ามีการเรียกรับสินบนจาก พ่อค้าแม่ค้า/ผู้ประกอบการ ในการต่อสัญญา	- มีการเรียกประชุมกับผู้ประกอบการและพ่อค้าแม่ค้าทุกครั้งก่อนจะตกลงราคาสัญญาเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน - แจ้งแนวทางในการต่อสัญญามีเอกสารอธิบายให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ที่มาใช้บริการเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน	๒	๔	๘	ปานกลาง

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสียหายที่ทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง						
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ/กำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR)	- คณะกรรมการเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการ	- เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือความสัมพันธ์ของคู่ค้าเพื่อป้องกันการได้ผลประโยชน์ของคณะกรรมการ	๒	๓	๖	ปานกลาง
๒. คณะกรรมการฯ จัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	- คณะกรรมการทำร่างขอบเขตของงานไม่ได้จัดทำด้วยตนเอง แต่ประสานงานให้ผู้ที่มาเป็นคู่สัญญาร่างขอบเขตของงานเอง	- มีการตรวจสอบเอกสารการทำ TOR ทุกขั้นตอนว่าเป็นไปตามสิ่งที่ต้องการในการจัดซื้อจัดจ้างของโครงการนั้นๆ	๒	๒	๔	ปานกลาง
๓. กำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา	- คณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด	- จัดตั้งคณะกรรมการที่จะมาดูแลการออกคุณสมบัติผู้เสนอราคา ตรวจสอบคุณสมบัติให้ตรงกับที่ต้องการและเกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด	๑	๓	๓	ต่ำ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๔. เบิกจ่ายงบประมาณและตรวจรับงาน	- มีการตรวจรับไม่ เป็นไปตามเงื่อนไข ถ่วงเวลาเพื่อให้มี การให้สินบน	- จัดตั้งกรรมการ ตรวจรับและทำตาม เงื่อนไขในการตรวจ รับให้เพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต - ปลุกจิตสำนึก พนักงานโดยการอบรม และสัมมนา เรื่อง No Gift Policy เป็นประจำ ทุกปี	๓	๔	๑๒	สูง
๔. การหารงานบุคคล						
๑. การเลื่อนขั้นหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่ง	ผู้บริหารมีการเรียกรับผลประโยชน์เพื่อแลกกับการปรับตำแหน่ง	- สื่อประชาสัมพันธ์ ช่องทางการ ร้องเรียนการรับ สินบนของเจ้าหน้าที่ - มีการสรุปเรื่อง ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ กระทำการทุจริตใน ทุก ๆ เดือน	๑	๕	๕	ปานกลาง
๒. การรับสมัครพนักงานหรือลูกจ้างเพื่อรับคัดเลือกเข้าทำงาน	มีการเรียกรับข้อเสนอโดยแลกมาด้วยการรับเข้าทำงานหรือทดลองงานโดยแลกกับสิ่งของหรือเงินตรา	- มีการประชาสัมพันธ์และ เผยแพร่การรับสมัครพนักงานให้ ชัดเจนและประกาศ ผลอัพเดทผลในทุก ขั้นตอนเพื่อลดการ ทุจริตและตรวจสอบ ได้	๒	๕	๑๐	สูง

